

Mediagedragscode VARA

VARA

**Hilversum
26 januari 2010**

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Deel 1 : Redactiestatuut	4
Deel 2 : Programmatische gedragscode	10
Deel 3 : Integriteitsregeling VARA	14
Deel 4 : Overige regelingen	19

Inleiding

1. VARA Missie en Uitgangspunten

De VARA is een progressieve omroep die voortkomt uit de sociaal-democratische beweging in Nederland. Vanuit die achtergrond stelt de VARA zich ten doel door middel van omroep de geestelijke ontplooiing, ontwikkeling en ontspanning van kijkers, luisteraars en gebruikers van interactieve elektronische media te bevorderen.

De VARA tracht dit doel te bereiken langs wettige weg, als een onafhankelijke organisatie, die in nauwe samenwerking met andere omroeporganisaties radio- en televisieprogramma's uitzendt en andere audiovisuele producten verzorgt op het gebied van informatie, cultuur en ontspanning gericht op actieve en passieve deelneming aan de cultuur door alle bevolkingsgroepen.

2. Achtergronden van de Mediagedragscode

De publieke omroep beschikt over verschillende regelingen waarin afspraken over zijn aanbod zijn vastgelegd. Zo is er sinds 2006 een gezamenlijke code "Goed bestuur en integriteit". Deze code is openbaar en bevat naast onderdelen die betrekking hebben op het bevorderen van goed bestuur, toezicht en integriteit ook richtlijnen op het terrein van sponsoring, telefoondiensten en emailmarketing. Publieke omroepen moeten verder op grond van de Mediawet een redactiestatuut voeren. Voorts leggen omroepverenigingen actief verantwoording af aan hun ledenraad.

De Minister van OCW heeft de publieke omroepen gevraagd voor het publiek transparant te maken waar omroepen voor staan en waarop zij kunnen worden aangesproken.

Voor de VARA betekent dit voor een deel het openbaar maken van al bestaande regelingen en voor een ander deel het vastleggen van uitgangspunten, voor zowel medewerkers als het publiek, van waaruit de VARA programma's en het overig media-aanbod maakt.

De VARA heeft er voor gekozen in deze Mediagedragscode de verschillende regelingen samen te brengen. Zo is in deze code bijvoorbeeld het redactiestatuut opgenomen waarin de onafhankelijkheid van de programmamakers, zoals die in de Mediawet is voorgeschreven, is gewaarborgd. Daar waar mogelijk wordt zoveel mogelijk verwezen naar al bestaande andere regelingen. Zo neemt de VARA bijvoorbeeld actief deel aan de Raad voor de Journalistiek en wordt de leidraad van de raad¹ zoveel mogelijk in acht genomen. Ook participeert de VARA, via de NPO, in het NICAM² en past de VARA de regels van het NICAM toe, om zo de kijker naar programma's in staat te stellen zelf verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen kijkgedrag en dat van zijn kinderen.

3. Mediagedragscode VARA

Deze Mediagedragscode is als volgt opgebouwd:

Deel 1 bestaat uit het redactiestatuut. In dit redactiestatuut zijn overeenkomstig artikel 2.88 van de Mediawet de journalistieke rechten en plichten van de programmamedewerkers van de VARA geregeld, vanuit de wens tot het waarborgen van de journalistieke onafhankelijkheid binnen de kaders die dit redactiestatuut beoogt aan te geven, alsmede tot het afschermen van medewerkers tegen commerciële beïnvloeding.

¹ Zie: http://www.rvdj.nl/rvdj-archive/docs/Leidraad_2007.pdf

² Zie: <http://www.kijkwijzer.nl/>

Deel 2 beslaat de uitgangspunten waarmee de VARA programma's en overig media-aanbod maakt en beoordeelt. In dit deel van de Mediagedragscode is neergelegd wat de uitgangspunten van het beleid met betrekking tot de programma's en het overig media-aanbod zijn in relatie tot de publieke taak en in relatie tot de doelstellingen van de VARA. Tevens is een aantal journalistieke uitgangspunten in dit deel vastgelegd. Deze uitgangspunten overlappen deels met de leidraad van de Raad voor de Journalistiek. De VARA erkent de Raad als gezaghebbende instantie, zij onderschrijft de uitgangspunten van de Raad en conformeert zich in beginsel aan haar uitspraken.

Deel 3 bevat de Integriteitsregeling van de VARA, zoals vastgesteld op 2 maart 2006. Deze Integriteitsregeling geeft voor de situatie van de VARA nadere uitwerking aan de Richtlijn Integriteit van de Publieke Omroep betreffende het zakelijk verkeer tussen medewerkers van omroepinstellingen en derden, alsmede aan de bindende richtlijn aangaande een integer en zorgvuldig handelen van de medewerkers in direct of indirect verband met de functie-uitoefening.

Deel 4 ten slotte bevat verwijzingen naar de overige richtlijnen, waaronder de richtlijnen Goed Bestuur en Integriteit van de NPO, die door de VARA worden gevolgd en waarover de VARA verantwoording aflegt.

Medewerkers krijgen bij hun arbeidsovereenkomst een afschrift van deze Mediagedragscode, als ook van de richtlijnen Goed bestuur en integriteit.

Deel I

Redactiestatuut

Redactiestatuut VARA

Het bestuur van de VARA,

overwegende dat

- artikel 2.88 van de Mediawet voorschrijft dat omroepverenigingen, in overeenstemming met hun werknemers die zijn belast met de samenstelling van het media-aanbod, een redactiestatuut tot stand brengen, waarin de journalistieke rechten en plichten van deze medewerkers worden geregeld;
- deze wettelijke opdracht onder meer voortvloeit uit de wens tot het waarborgen van de journalistieke onafhankelijkheid van de betrokken medewerkers binnen kaders die dit redactiestatuut beoogt aan te geven, alsmede tot het afschermen van die medewerkers tegen commerciële beïnvloeding;
- het redactiestatuut overigens te allen tijde in relatie gezien moet worden tot het wettelijke kader van de Mediawet en het Mediabesluit;
- het onderhavige redactiestatuut een elementair raamwerk vormt, waarvan de werking uitgebreid kan worden tot andere medewerkers zoals freelancers in de RTVi-sector;

heeft de navolgende regeling, in overeenstemming met de Ondernemingsraad vastgesteld in diens vergadering van 26 januari 2010.

1. Begripsomschrijving

- a. Afdelingshoofd: hoofd van de afdeling Informatie respectievelijk Drama & Cultuur, Amusement & Jeugd en Nieuwe Media.
- b. Bestuur: orgaan dat belast is met het besturen en het vertegenwoordigen van de VARA.
- c. Eindredacteur: maker van media-aanbod met eindredactionele verantwoordelijkheid
- d. Medewerkers: alle medewerkers, werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst met de VARA, die direct of indirect zijn belast met de samenstelling van rtv-programma's of overig media-aanbod, waaronder afdelingshoofden, eindredacteurs en programmamakers.
- f. Mediadirecteur: directeur RTV en internet/nieuwe media van de VARA.
- g. Programmamaker: medewerker met redactionele taken en bevoegdheden.
- e. Overig media-aanbod: één of meer elektronische producten met beeld- of geluidsinhoud die bestemd zijn voor afname door het algemene publiek of delen daarvan, niet zijnde radio- en of televisieprogramma's.
- h. Sponsor: een derde die media-aanbod sponsort.
- i. Sponsors van media-aanbod: het verstrekken van een financiële of andere bijdragen door een derde die zich gewoonlijk niet bezighoudt met de verzorging van mediadiensten of media-aanbod, teneinde de verspreiding daarvan naar het algemene publiek of een deel daarvan te bevorderen of mogelijk te maken.
- i. Statuut: dit redactiestatuut.
- j. VARA: Omroepvereniging VARA.

- k. Verenigingsraad: de Algemene Vergadering (in gewone samenstelling) van de VARA.

2. Doelstelling en reikwijdte Statuut

- 2.1 In het Statuut zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden, rechten en plichten van medewerkers en andere organen van de VARA bij het samenstellen van media-aanbod vastgelegd. Uitgangspunt daarbij is dat zowel de identiteit van de VARA, als de onafhankelijkheid en vakmatigheid van de medewerkers die inhoudelijk betrokken zijn bij de totstandkoming van deze uitingen ten volle worden gewaarborgd.
- 2.2 Dit statuut is van toepassing op alle medewerkers in dienst van de VARA, die direct of indirect betrokken zijn bij de vervaardiging van media-aanbod.
- 2.3 De rechten en plichten van werknemers en bestuur, zoals neergelegd in dit Statuut zijn bij strijdigheid ondergeschikt aan wettelijke regels of andere procedures en regelingen waaraan de VARA is onderworpen. Ook maakt het Statuut geen inbreuk op de statuten van de VARA of het huishoudelijk reglement.

3. Identiteit en/of doelstelling van de VARA

- 3.1 De identiteit van de VARA ligt vast in haar doelstelling zoals geformuleerd in art. 2, lid a en b van haar statuten, luidende:
 - lid a: "De VARA is een progressieve omroep die voortkomt uit de sociaal-democratische beweging in Nederland. Vanuit die achtergrond stelt de VARA zich ten doel door middel van omroep de geestelijke ontplooiing, ontwikkeling en ontspanning van kijkers, luisteraars en gebruikers van interactieve elektronische media te bevorderen."
 - lid b: "De VARA tracht dit doel te bereiken langs wettige weg, als een onafhankelijke organisatie, die in nauwe samenwerking met andere omroeporganisaties radio- en televisieprogramma's uitzendt en andere audiovisuele producten verzorgt op het gebied van informatie, cultuur en ontspanning gericht op actieve en passieve deelneming aan de cultuur door alle bevolkingsgroepen."
- 3.2 Alle onder de werking van het Statuut vallende medewerkers onderschrijven de doelstelling van de VARA en zullen bij de uitvoering van hun werkzaamheden deze doelstelling respecteren.

4. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de organen en functionarissen

- 4.1 De Verenigingsraad stelt op voorstel van het bestuur de hoofdlijnen van het te voeren beleid vast met betrekking tot de productsectoren Radio, Televisie, Nieuwe Media en Uitgeverij.
- 4.2 De leiding van de VARA berust bij het bestuur.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de bestuurstaken, hem opgelegd in de artikelen 7, 8 en 23 van de statuten van de VARA en is voor de uitvoering daarvan verantwoording verschuldigd aan de Verenigingsraad.
- 4.3 De mediadirecteur heeft de algehele dagelijkse leiding van de RTVi-dienst en voert het inhoudelijk en financieel beheer daarvan.

De mediadirecteur doet na overleg met de afdelingshoofden voorstellen voor de ontwikkeling van programma's en overig media-aanbod die passen binnen de daarvoor door het bestuur vastgestelde randvoorwaarden ten aanzien van inhoud, financiën, faciliteiten en personele bezetting. De mediadirecteur is voor de uitvoering van zijn/haar taken verantwoording verschuldigd aan het bestuur.

- 4.4 Het voorstel voor de ontwikkeling van programma's en overig media-aanbod wordt door de mediadirecteur ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur. De mediadirecteur ziet toe op realisatie hiervan.
- 4.5 Aan de afdelingshoofden is door de mediadirecteur de leiding over de productie van programma's en overig media-aanbod per afdeling gedelegeerd binnen de door hem/haar per programma of overig media-aanbod geformuleerde randvoorwaarden ten aanzien van inhoud, financiën, faciliteiten en personele bezetting, welke randvoorwaarden geformuleerd worden na overleg met het afdelingshoofd. De afdelingshoofden zijn voor de uitvoering van hun taken verantwoording verschuldigd aan de mediadirecteur. De afdelingshoofden dragen bij in de ontwikkeling van en zijn verantwoordelijk voor de naleving en de uitvoering van de inhoudelijke uitgangspunten.
- 4.6 Indien zich zwaarwegende belangen voordoen die het directe desbetreffende inhoudelijke belang overstijgen, wordt de zaak aan de mediadirecteur voorgelegd.
- 4.7 De afdelingshoofden dienen er naar de medewerkers toe voor zorg te dragen dat er duidelijkheid bestaat over de uitgangspunten en doelstellingen van de VARA, alsmede over de door de mediadirecteur per programma of overig media-aanbod vastgestelde randvoorwaarden. Op basis van deze informatie en op basis van nadere afspraken die het afdelingshoofd ter uitwerking van die randvoorwaarden met de eindredacteur heeft gemaakt, is verantwoordelijkheid mogelijk van medewerkers voor hun programma of overig media-aanbod.
- 4.8 De eindredacteurs hebben de dagelijkse leiding over een of meer teams en hebben uit dien hoofde binnen de in 4.5 en 4.7 genoemde randvoorwaarden de eindredactionele verantwoordelijkheid voor aan hen toegewezen programma's of overig media-aanbod. Daarnaast is de eindredacteur verantwoordelijk voor de budgetbewaking van het desbetreffende programma of overig media-aanbod. De eindredacteurs zijn voor de uitvoering van hun werkzaamheden verantwoording verschuldigd aan hun afdelingshoofd.
- 4.9 De eindredacteur voert overleg met het afdelingshoofd.
Het afdelingshoofd voert individueel overleg met de mediadirecteur in het portefeuilleoverleg, en komt daarnaast gezamenlijk met collega-afdelingshoofden bijeen met de mediadirecteur.
De mediadirecteur voert overleg met het bestuur in het portefeuilleoverleg.

5. Rechten en plichten van medewerkers die inhoudelijk betrokken zijn bij het vervaardigen van programma's en overig media-aanbod

- 5.1 De medewerkers onderschrijven de in de Verenigingsstatuten, in dit Statuut en in de vastgestelde beleidsplannen genoemde uitgangspunten.
- 5.2 Alvorens over te gaan tot ingrijpende wijzigingen in de uitgangspunten van het beleid met betrekking tot programma's en overig media-aanbod hoort het bestuur de OR die in deze de medewerkers vertegenwoordigen.

- 5.3 De medewerkers zijn onafhankelijk bij de ontwikkeling van voorstellen en de vervaardiging van programma's en overig media-aanbod, met inachtneming van de wet en de randvoorwaarden t.a.v. inhoud, financiën, personele bezetting en faciliteiten, welke door de mediadirecteur zijn opgesteld en die door de afdelingshoofden nader zijn uitgewerkt, een en ander op basis van het vastgestelde beleid met betrekking tot programma's en overig media-aanbod.
- 5.4 Medewerkers dienen zich op de hoogte te stellen van de mediawettelijke regelgeving waaraan de VARA zich dient te houden.
- 5.5 Teneinde te voorkomen dat een sponsor invloed op vormgeving en/of inhoud van programma's zou kunnen uitoefenen, loopt het contracteren van sponsors uitdrukkelijk niet via de medewerkers maar via het bestuur
- 5.6 Indien er gebruik wordt gemaakt van sponsoring wordt gebruik gemaakt van een standaardovereenkomst.
- 5.7 Ten aanzien van de uitoefening van hun werkzaamheden zijn de betreffende medewerkers verantwoordelijk verschuldigd aan hun eindredacteur.
- 5.8 De eindredacteurs dragen een directe persoonlijke verantwoordelijkheid voor onder hun leiding geproduceerde programma's en overig media-aanbod. Aangezien het hier gaat om een afgeleide verantwoordelijkheid van die van het afdelingshoofd, hebben de eindredacteurs de plicht om in voorkomende gevallen het betreffende afdelingshoofd vooraf en tijdig te informeren over mogelijke dan wel dreigende strijdigheid van te produceren programma's en overig media-aanbod met de wet, statuten, randvoorwaarden van de mediadirecteur, of nadere voorschriften van het afdelingshoofd.
- 5.9 Een conflict tussen een programmamaker en een eindredacteur over de (onderdelen van de) inhoud van een programma of overig media-aanbod wordt ter beoordeling voorgelegd aan het desbetreffende afdelingshoofd.
- 5.10 Het afdelingshoofd kan alleen beide partijen gehoord hebbende (een deel van) het programma of overig media-aanbod doen wijzigen of aanpassen, tenzij overleg om praktische redenen onmogelijk is. Het afdelingshoofd stelt hiervan de mediadirecteur in kennis.
- 5.11 Wanneer het afdelingshoofd, beide partijen gehoord hebbende, besluit om (ingrijpende) wijzigingen in (een deel van) het programma of overig media-aanbod aan te brengen, kan de desbetreffende programmamaker met redenen omkleed eisen dat het programma of overig media-aanbod zonder vermelding van zijn of haar naam wordt verspreid.

6. Benoeming, schorsing en ontslag

- 6.1 De Verenigingsraad benoemt het bestuur van de VARA, op voordracht van de Raad van Toezicht en het bestuur.
- 6.2 De rol van de Ondernemingsraad bij de voordracht van kandidaten voor het bestuur is vastgelegd in artikel 21 en 28 van de statuten van de VARA.
- 6.2 Het bestuur benoemt en ontslaat de mediadirecteur.
- 6.3 De afdelingshoofden worden op voorstel van de mediadirecteur benoemd en ontslagen door het bestuur.

- 6.4 De eindredacteuren, programmamakers en overige medewerkers worden na overleg met de afdelingshoofden door de mediadirecteur aangesteld en ontslagen.
- 6.5 In geval van schorsing en ontslag gelden de procedures zoals die daartoe zijn opgenomen in de CAO voor het omroeperspersoneel.

7. Geschillen

- 7.1 In geschillen als bedoeld in artikel 5.9 waarvan de oplossing geen uitstel gedooft, beslist de eindredacteur.
- 7.2 In gevallen waarin die geschillen niet tussen de direct betrokkenen opgelost kunnen worden, beslist het afdelingshoofd.
- 7.3 Tegen een beslissing van het afdelingshoofd staat beroep open bij de mediadirecteur.

8. Slotbepalingen

- 8.1 Het Statuut treedt in werking op 26 januari 2010 en is tot nader order van kracht.
- 8.2 Wijziging van het Statuut geschiedt op dezelfde wijze als waarop het tot stand gekomen is.

Redactiestatuut Omroepvereniging VARA — 26 januari 2010

DEEL II
Programmatische en journalistieke
uitgangspunten

Programmatische en journalistieke uitgangspunten

1. Doelstellingen media-aanbod VARA

- 1.1 De VARA wil een omvangrijk, breed samengesteld publiek informeren over wat er in Nederland en in de wereld gaande is. Zij doet dat op journalistieke wijze, overigens zonder haar (maatschappelijke) betrokkenheid te verliezen. In de selectie van onderwerpen, bij de keuze van invalshoeken, bij het ter discussie stellen van dogma's en vooroordelen, in haar zorg voor de toegankelijkheid van informatie voor het algemene publiek, komt haar (progressieve) engagement tot uitdrukking, evenals in haar positieve houding ten opzichte van verandering en vernieuwing.
- 1.2 De VARA wil een omvangrijk en breed samengesteld publiek laten kennismaken van en informeren over zaken op het terrein van kunst en cultuur. Geen enkel terrein van het culturele leven is bij voorbaat uitgesloten. Als uitgangspunt geldt dat waar mogelijk aandacht voor en behandeling van culturele onderwerpen plaatsvindt binnen 'bredere' programmaformules, teneinde een optimaal publieksbereik te realiseren.
- 1.3 De VARA stelt zich tot taak verstrooiing te bieden aan grote groepen kijkers. De Nederlandse amusementsprogramma's onderscheiden zich van het overige aanbod op dit gebied doordat ze niet alleen ontspanning bieden, maar ook (impliciet) tot reflectie aanzetten, of in aanpak en/of vormgeving grensverleggend zijn.

2. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid

- 2.1 De VARA bepaalt haar eigen programmatische en journalistieke agenda en laat zich daarin niet beïnvloeden door personen of instellingen met eigen – individuele, commerciële, culturele, maatschappelijke of politieke – belangen. Conform de regelgeving maakt de VARA zich niet dienstbaar aan het behalen van meer dan normale winst door derden. Aandacht voor commerciële producten of diensten kan alleen wanneer het een duidelijk journalistiek doel dient.
- 2.2 De programmatische en journalistieke agenda van de VARA wordt ingegeven door haar missie, waarden en visie. Dit betekent dat haar programmamakers zich niet altijd en overal neutraal hoeven op te stellen. Scherpe vragen en een gekozen opstelling kunnen heel verhelderend zijn, mits het onderscheid tussen feiten, beweringen en meningen duidelijk blijft.
- 2.3 De VARA zal voor haar media-aanbod bij uitzondering financiële bijdragen of andere bijdragen aanvaarden van een derde die zich gewoonlijk niet bezighoudt met de verzorging van mediadiensten of media-aanbod, ten einde de verspreiding daarvan naar het algemene publiek of een deel daarvan te bevorderen of mogelijk te maken. De VARA blijft altijd redactioneel eindverantwoordelijk voor haar media-aanbod.

3. Berichtgeving

- 3.1 De VARA bericht waarheidsgetrouw op basis van controleerbare feiten. Kijkers, luisteraars en gebruikers van overig media-aanbod moeten zich een zo volledig mogelijk en controleerbaar beeld kunnen vormen van het (nieuws-)feit waarover wordt bericht.
- 3.2 In haar berichtgeving maakt de VARA een duidelijk onderscheid tussen feiten, beweringen en meningen.
- 3.3 De VARA vermijdt eenzijdige en tendentieuze berichtgeving, maakt geen misbruik van haar positie, verricht haar werk in onafhankelijkheid en vermijdt (de schijn van) belangenverstremming.

4. Journalistieke werkwijze

- 4.1 Programmamakers van de VARA volgen in principe de leidraad van de Raad voor de Journalistiek. Dit betekent ondermeer dat ze optreden met open vizier, hun identiteit bekendmaken, in principe niet undercover, met verborgen camera's of verborgen microfoons en/of met 'overvaltechnieken' werken. Afwijking hiervan kan alleen met uitdrukkelijke, voorafgaande toestemming van de verantwoordelijke leidinggevende. Het maatschappelijk belang van de berichtgeving, de aanwezigheid van andere mogelijkheden om hetzelfde te bereiken en de inbreuk die met de werkwijze wordt gemaakt op de privacy en veiligheid van betrokkenen, zullen daarbij o.a. worden meegewogen.
- 4.2 Door de VARA wordt aan bronnen, zegslieden of geïnterviewden niet betaald, tenzij het een redelijke onkostenvergoeding betreft. Deskundigen, mensen die op basis van kennis van zaken en zonder partij te zijn hun licht laten schijnen over een onderwerp, kunnen desgewenst een vergoeding krijgen voor hun diensten.
- 4.3 Als de VARA een telefoongesprek opneemt teneinde (delen van) die opname uit te zenden of te publiceren, wordt de gesprekspartner voorafgaand aan de uitzending of publicatie hiervan op de hoogte gesteld.
- 4.4 Voordat de VARA overgaat tot publicatie of uitzending van gesprekken en beelden die met verborgen camera's of verborgen microfoons en/of overvaltechnieken zijn verkregen, dan wel van gesprekken bedoeld onder punt 4.3 wordt het belang dat met de openbaarmaking wordt gediend en de inbreuk die de publicatie of uitzending maakt op de rechten en rechtmatige belangen van betrokken meegewogen.
- 4.5 Hoor en wederhoor verhoogt de journalistieke kwaliteit van een item en is, als er sprake is van serieuze beschuldigingen aan het adres van organisaties of personen, fatsoenshalve geboden. De VARA geeft in dergelijke situaties betrokkenen een eerlijke kans – in tijd en informatie – om te reageren.

5. Gasten en publiek

- 5.1 De VARA gaat met respect om met haar gasten en publiek. De VARA beschikt over een specifieke afdeling belast met werving en opvang. Er wordt gewerkt vanuit gangbare professionele standaarden. De gasten en het publiek weten in wat voor programma of overig media-aanbod ze verschijnen, binnen welke context en wat hun rol precies is.
- 5.2 Bij deelname van kinderen aan programma's of overig media-aanbod is de toestemming en/of medewerking van ouders/verzorgers vanzelfsprekend. Waar scholen betrokken zijn treedt de school daarbij op als verantwoordelijke.
- 5.3 De VARA beschermt deelnemers aan (delen van) programma's of overig media-aanbod – en dit geldt in het bijzonder wanneer het om kinderen en jongeren gaat – tegen onnodige emotionele belasting en tegen nadelige gevolgen voor hun welzijn, vooral in situaties waarin het voor hen extra moeilijk is die gevolgen te overzien. Deze mogelijke gevolgen dienen aan hen kenbaar gemaakt te worden en waar mogelijk met hen, of wanneer het gaat om minderjarige deelnemers ook met hun ouders/verzorgers, besproken te worden.
- 5.4 Nog levende personen en historische figuren hebben in fictie of drama recht op een eerlijke behandeling; ook daar dienen de essentiële feiten te kloppen of moet het verschil tussen fictie en non-fictie duidelijk zijn.
- 5.5 De VARA gaat consciëntieus om met reacties van het publiek op haar media-aanbod. Binnen de VARA is een afdeling specifiek belast met publieksreacties. De VARA streeft er naar alle publieksreacties te beantwoorden. In het geval er echter sprake is van een groot aantal

reacties op één programma is het echter niet mogelijk alle reacties te voorzien van een antwoord op maat.

6. Privacy

- 6.1 De VARA zal de privacy van personen niet verder aantasten dan in het kader van haar berichtgeving noodzakelijk is. Een inbreuk op de privacy overschrijdt de grenzen van zorgvuldige journalistiek wanneer deze niet in redelijke verhouding staat tot het maatschappelijk belang van de uitzending of publicatie.
- 6.2 Voor mensen met publieke c.q. min of meer openbare functies en voor bekende Nederlanders is een zekere mate van blootstelling aan ongewilde publiciteit onvermijdelijk. Hun privégedrag en gedrag in besloten en privéomgeving zal door de VARA niet publiek worden gemaakt, tenzij dat gedrag aantoonbaar van invloed is op of relevant voor hun publieke functioneren en/of overige nieuwswaarde heeft.
- 6.3 Details over etnische afkomst, sekse, uiterlijke kenmerken, seksuele voorkeur of religieuze overtuiging van mensen worden alleen vermeld als deze voor de strekking van het item of programma relevant zijn.
- 6.4 De identiteit van verdachten van misdrijven wordt zo veel mogelijk beschermd. De volledige naam van verdachten wordt alleen vermeld als de verdachte dat zelf wil, of als de naam van de verdachte algemeen bekend is. Er is geen reden aan die algemene bekendheid bij te dragen. Dezelfde regels gelden ook als 'verdachten' zijn vrijgesproken of veroordeeld.

7. Voorwaarden Internet en User Created Content

- 7.1 Op de sites van de VARA worden diverse interactiemogelijkheden aangeboden. De VARA bekijkt de bijdragen van derden niet vooraf, tenzij uitdrukkelijk anders aangegeven.
- 7.2 Berichten die oproepen tot geweld of op een andere wijze de grenzen van het betamelijke overschrijden worden zo spoedig mogelijk verwijderd.
- 7.3 De VARA behoudt zich het recht voor – tenzij schriftelijk anders overeengekomen met de auteur – ingezonden materiaal te verwijderen, in te korten en/of aan te passen. Dit geldt zowel voor tekst, als muziek- en beeldmateriaal.
- 7.4 De VARA behoudt zich het recht voor (delen van) bijdragen van gebruikers op internetsites te (laten) publiceren c.q. over te (laten) nemen in andere media.
- 7.5 Door bijdragen te leveren op fora en andere interactieve mogelijkheden op VARA internetsites, stemmen bezoekers onvoorwaardelijk en onbeperkt in met het onder punt 7.3 en 7.4 vermelde gebruik, zolang de VARA dat gebruik wenselijk acht.
- 7.6 Klachten kunnen via de website kenbaar worden gemaakt aan de redactie.
- 7.7 Persoonlijke gegevens die via de VARA websites worden ingevoerd, worden opgenomen in een gegevensbestand.
- 7.8 Gegevens kunnen worden gebruikt om de gebruiker te informeren over omroepactiviteiten en interessante aanbiedingen van de VARA en van zorgvuldig geselecteerde organisaties. Indien de gebruiker hier bezwaar tegen heeft dan kan dit kenbaar worden gemaakt.
- 7.9 De VARA behoudt zich het recht voor haar privacystatement en gebruiksvoorwaarden op elk moment te wijzigen.

DEEL III

Integriteitsregeling

INTEGRITEITSREGELING VARA

1. Inleiding

In de Mediawet (artikel 2.142), in de CAO voor het omroeperspersoneel (artikel 3) en in de Richtlijn Integriteit van de Publieke Omroep zijn bepalingen opgenomen betreffende het zakelijk verkeer tussen medewerkers van omroepinstellingen en derden. Doel van deze regelingen is ondermeer de (schijn van) vermenging van zakelijke belangen van de omroep met privé-belangen van de medewerker of van derden te voorkomen. De PO-Richtlijn Integriteit bevat daarnaast nog andere bindende richtlijnen aangaande een integer en zorgvuldig handelen van medewerkers in direct of indirect verband met de functieuitoefening. Deze hebben betrekking op nevenfuncties, omgang met bedrijfsinformatie en openbare registratieplicht van bepaalde individuele gegevens.

Deze z.g. Integriteitsregeling geeft voor de VARA-situatie nadere uitwerking aan alle bovengenoemde bepalingen. In bijlage zijn de betreffende bepalingen uit Mediawet en CAO opgenomen, evenals de PO-Richtlijn Integriteit. De VARA-Integriteitsregeling wordt jaarlijks aan elke medewerker persoonlijk toegezonden.

2. Definitie medewerker

Onder medewerker wordt verstaan degene die krachtens arbeidsovereenkomst werkzaam is bij de VARA, alsmede bestuurders, directeuren en toezichthouders van de VARA.

Een freelance-medewerker is weliswaar geen medewerker in de letterlijke zin van de Richtlijn en deze Integriteitsregeling; dit neemt niet weg dat ook van een freelancer verwacht wordt dat hij/zij zich houdt aan de Richtlijn en deze regeling in zoverre dat gezien de aard en omvang van de werkzaamheden redelijkerwijs gevraagd mag worden.

3. Kernbegrippen (ontleend aan PO-richtlijn)

Integer handelen

Integer handelen van bestuurders, toezichthouders, directeuren en overige medewerkers van publieke omroepinstellingen is een belangrijke voorwaarde voor de kwaliteit en het naar behoren functioneren van zowel de individuele omroepinstelling als de publieke omroep als geheel.

Integer handelen impliceert dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en impliceert ook de bereidheid om daarover verantwoording af te leggen. Verantwoording wordt intern afgelegd aan de eigen bedrijfs- en verenigingsorganisatie, maar ook extern aan de samenleving die met gemeenschapsgelden de publieke omroep financiert en voor wie de publieke omroepinstellingen de wettelijke taakopdracht uitvoeren.

Dienstbaarheid

Het handelen van een medewerker is altijd en volledig gericht op het belang van de omroepinstelling, rekening houdend met het gemeenschappelijk belang van het bestel van publieke omroepinstellingen

Functionaliteit

Het handelen van een medewerker heeft een herkenbaar verband met de functie die hij vervult binnen het publieke omroepbestel.

Onafhankelijkheid

Het handelen van een medewerker wordt niet beïnvloed door oneigenlijke belangen en zelfs de schijn daarvan wordt vermeden.

Openheid

Het handelen van een medewerker is transparant zodat hij te allen tijde verantwoording kan afleggen over zijn handelen.

Betrouwbaarheid

Op een medewerker moet men kunnen rekenen. Hij houdt zich aan zijn afspraken. Kennis en informatie waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt, wendt hij aan voor het doel waarvoor die zijn gegeven.

Zorgvuldigheid

Een medewerker behandelt externe betrokkenen met respect en weegt de belangen van partijen op correcte wijze af.

4. Uitwerking, geldend voor alle medewerkers van de VARA

4.1 Nevenfuncties

- a. Een medewerker mag geen nevenfuncties vervullen die strijdig zijn met het belang van de VARA.
- b. Een medewerker mag geen arbeid in loondienst voor derden verrichten en geen commissariaat of andere betaalde nevenfunctie c.q. nevenwerkzaamheid aanvaarden, tenzij voorafgaand het voornemen daartoe door de medewerker aan de directeur c.q. directievoerende bestuurder ter beoordeling is voorgelegd en deze over het voornemen binnen een termijn van een maand geen afwijzende beslissing heeft medegedeeld aan de medewerker.
Een afwijzende beslissing van de directeur c.q. directievoerende bestuurder kan slechts gegrond zijn op de overwegingen die genoemd zijn in artikel 3 sub 1a of 1d van de CAO voor het omroeperspersoneel (bijlage) en de geldende PO-Richtlijn Integriteit.
- c. Directeuren, leden van het bestuur en leden van de Raad van Toezicht melden hun nevenfuncties aan de bestuurssecretaris, waarbij tevens wordt aangegeven of een nevenfunctie wel of niet bezoldigd is. De bestuurssecretaris houdt hiervan een openbaar register bij.

4.2 Voorkomen vermenging van zakelijke en privé belangen

Het is niet toegestaan voor de VARA overeenkomsten voor te bereiden of aan te gaan met derde partijen waarmee ook privé een relatie bestaat.

4.3 Financiële belangen in zakelijke relaties

Medewerkers of hun partners mogen geen financieel belang en/of tantième- dan wel winstrechten hebben in een bedrijf of instelling waarmee de VARA zaken doet, tenzij het bestuur daarvoor ontheffing heeft verleend en deze ontheffing door de wet mogelijk is gemaakt.

Van een aldus toegestaan belang dient de medewerker opgave te doen aan het bestuur, met inbegrip van omvang en/of aard van het belang, datum van ontstaan/verkrijging en van eventuele wijzigingen nadien. De gegevens van de opgaven worden vermeld in een openbaar register.

4.4 Ongeoorloofd voordeel

Het is een medewerker niet toegestaan voor zichzelf of voor andere personen of rechtspersonen direct of indirect enig (financieel) voordeel te bedingen of te aanvaarden van een aanbieder van diensten aan de VARA, indien dit voordeel voortvloeit uit of verband houdt met werkzaamheden van de medewerker voor de VARA of indien dit voordeel diens onafhankelijke positie ten opzichte van de aanbieder kan beïnvloeden.

4.5 Relatiegeschenken

- a. Het aanvaarden van een relatiegeschenk moet beperkt blijven tot een attentie ter gelegenheid van feestdagen of andere bijzondere gelegenheden die een waarde van € 50,- niet te boven gaat.
Een relatiegeschenk mag niet worden aangenomen om iets te doen of te laten en niet op het privé-adres worden ontvangen. Eventuele toezending aan het privé-adres wordt geretourneerd en gemeld aan de directeur c.q. directievoerende bestuurder.
- b. Het weggeven van relatiegeschenken, door andere medewerkers dan directeuren of bestuurders, is zonder voorafgaande toestemming van de directeur c.q. directievoerende bestuurder niet toegestaan.
De waarde van een relatiegeschenk bedraagt niet meer dan € 50,- en het geschenk mag niet op persoonlijke titel doch uitsluitend namens de VARA worden gegeven.
Elke relatieschenking wordt door de betrokken directeur c.q. directievoerende bestuurder schriftelijk gemeld aan de bestuurssecretaris, die hiervan een openbaar register bijhoudt.

4.6 Seminars en buitenlandse reizen

- a. Uitnodigingen voor het bijwonen van seminars en (buitenlandse) reizen op kosten van derden mogen slechts aanvaard worden met voorafgaande toestemming van de directeur c.q. directievoerende bestuurder.
- b. Voor het maken van buitenlandse dienstreizen is voorafgaande schriftelijke toestemming nodig van de directeur c.q. directievoerende bestuurder.
- c. Van bijgewoonde seminars en van buitenlandse reizen wordt door de betreffende medewerker verslag gedaan aan de directeur c.q. directievoerende bestuurder.

4.7 Privé-contracten met leveranciers

Het is medewerkers niet toegestaan privé transacties aan te gaan met leveranciers of andere zakelijke relaties van de VARA anders dan tegen marktconforme tarieven c.q. prijzen.

4.8 Bedrijfsmiddelen

Zonder voorafgaande instemming van de directeur c.q. directievoerende bestuurder is het niet toegestaan anders dan voor de uitoefening van de functie gebruik te maken van de eigendommen van de VARA.

4.9 Bedrijfsinformatie

Een medewerker gaat zorgvuldig en correct om met informatie waarover hij uit hoofde van zijn medewerkerschap beschikt.

4.10 Kostendeclaraties en gebruik bedrijfscreditcard

- a. Medewerkers declareren uitsluitend kosten van functionele uitgaven, die werkelijk gemaakt zijn en die niet op andere wijze vergoed werden/worden.
Ter bepaling van functionaliteit gelden als criteria:
 - met de uitgave is het belang van de VARA gediend;
 - de uitgave vloeit voort uit de functie;
 - de functionaliteit van de uitgave moet voldoende aannemelijk zijn.
- b. Uitsluitend kostendeclaraties die voldoen aan de bekendgemaakte geldende VARA-kostenvergoedingsregeling (Informatie en Instructie-bundel) komen voor vergoeding in aanmerking.
- c. Van een verstrekte bedrijfscreditcard mag uitsluitend gebruik gemaakt worden voor die (soorten) functionele uitgaven, die bij de verstrekking specifiek of als algemene regeling schriftelijk zijn aangegeven. Per uitgave wordt de functionaliteit ervan schriftelijk verantwoord.

4.11 Sanctie

Handelingen die in strijd zijn met de bepalingen van deze integriteitsregeling worden aangemerkt als (vermoeden van) ernstig plichtsverzuim, in de zin van artikel 5 van de CAO voor het omroeperspersoneel, en behandeld volgens de in dat artikel gegeven bepalingen.

4.12 Toepasselijkheid op directeuren

Voor directeuren gelden de artikelen 4.1 t/m 4.11, behoudens de eerste volzin van onderdeel b van artikel 4.5, met dien verstande dat in plaats van "directeur" dient gelezen te worden: bestuur.

4.13 Toepasselijkheid op leden van het bestuur

Voor leden van het bestuur gelden de artikelen 4.1 t/m 4.10, behoudens de onderdelen a en b van artikel 4.6, met dien verstande dat in plaats van "directeur c.q. directievoerende bestuurder" en "bestuur" dient gelezen te worden: voorzitter van de Raad van Toezicht van de VARA.

Met betrekking tot het in artikel 4.6 sub a gestelde geldt dat van aanvaarding van de bedoelde uitnodigingen door leden van het bestuur tenminste éénmaal per jaar een overzicht aan de Raad van Toezicht wordt verstrekt.

4.14 Toepasselijkheid op leden van de Raad van Toezicht

In de PO-Richtlijn Integriteit worden leden van het toezichthoudend orgaan van een omroepinstelling als "medewerker" aangemerkt waarop de richtlijn van toepassing is. Ingevolge genoemde Richtlijn zijn de artikelen 4.1 t/m 4.10 in deze regeling, behoudens onderdeel b van artikel 4.1, ook van toepassing op de leden van de Raad van Toezicht van de VARA.

In aanvulling op het bepaalde in artikel 4.1 sub a geldt voor leden van de Raad van Toezicht dat eveneens hun hoofdfunctie(s) niet strijdig mogen zijn met het belang van de VARA.

Vastgesteld door het bestuur: 2 maart 2006.

Bijlagen: PO-Richtlijn Integriteit en relevante bepalingen uit Mediawet en CAO

DEEL IV

Verantwoording en Transparantie

Verantwoording en transparantie

Verantwoording Verenigingsraad

De VARA legt jaarlijks verantwoording af aan de Verenigingsraad door middel van een door het bestuur uitgebracht jaarverslag en het financiële verslag van het bestuur over afgelopen boekjaar (artikel 27, tweede lid, Statuten VARA).

Verantwoording Richtlijnen goed bestuur en transparantie CIPO

Door de NPO zijn krachtens de Mediawet Richtlijnen over goed bestuur en transparantie opgesteld. Het betreft de volgende richtlijnen:

- Richtlijn 1 ter bevordering goed bestuur en toezicht
- Richtlijn 2 ter bevordering van integriteit
- Richtlijn 3 verslaglegging
- Richtlijn 4 ideële sponsoring
- Richtlijn 5 interactieve telefoondiensten, sms, 0900-lijnen en mobiel internet
- Richtlijn 6 e-mailmarketing

Daarnaast is er een klokkenluidersregeling opgesteld. Ook is er een Commissie ter bevordering van goed bestuur en integriteit (CIPO) ingesteld voor het toezicht op de handhaving en naleving van de Richtlijnen.

(http://pics.portal.omroep.nl/upnos/ZuzkfujHE_PO-Richtlijn_bestuur_def.pdf)

De bepalingen inzake goed bestuur en toezicht uit Richtlijn 1 zijn nader uitgewerkt in de Statuten van de VARA en in het huishoudelijk reglement van de Raad van Toezicht. Beide stukken zijn terug te vinden op de website van de VARA. Verantwoording vindt plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening.

De bepalingen inzake Integriteit uit Richtlijn 2 zijn nader uitgewerkt in de onder deel 2 van deze Mediagedragscode opgenomen integriteitsregeling. Verantwoording vindt plaats in het jaarverslag, op de website van de VARA en in de jaarrekening.

Voor de bepalingen inzake (financiële) verslaglegging wordt verwezen naar Richtlijn 3 van de NPO Code Goed Bestuur. Verantwoording vindt plaats in de jaarrekening van de VARA en op de website van de VARA.

Voor cofinanciering en sponsoring door ideële organisaties wordt verwezen naar Richtlijn 4. De VARA volgt deze bepalingen mochten deze aan de orde zijn. In het redactiestatuut zijn hierover bepalingen opgenomen. Ook Richtlijn 5 en 6, alsmede de klokkenluidersregeling wordt gevolgd door de VARA. Verantwoording vindt plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening.

Naast de hiervoor genoemde wijze van rapporteren, rapporteert de VARA jaarlijks aan de CIPO over de naleving van de codes.